

Джерела та література

1. Головаха Е. Трансформирующееся общество. – К.: Ин-т социологии НАН Украины, 1996. – 143 с.
2. Штомпка П. Социология социальных изменений: Пер. с англ. – М.: Аспект Пресс, 1996. – 416 с.
3. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура. – М.: ГУ – Высшая школа экономики, 2000.
4. Каллинкос А. Антикапиталистический манифест. – М.: Практис. – 2005. – 192 с.

Чорна І.О.**ВПЛИВ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА РІВЕНЬ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ**

Постановка проблеми. За останні роки в Україні стало помітним підвищення темпів зростання економіки. Це було зумовлено тим, що збільшилась кількість іноземних інвестицій. Деякі науковці також вважають, що це пов'язано з процесом вступу нашої країни в СОТ [4, с. 115].

На сьогодні одним з найбільших є темпи зростання у фінансовому секторі. Як банківським, так і страховим ринком України стали досить помітно цікавитися іноземні інвестори. Вони стали для них досить привабливими. Саме через це постає необхідність дослідження ролі іноземного капіталу на страховому ринку, вивчення всіх переваг та недоліків присутності цього капіталу в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Після того, як іноземні інвестори стали цікавитися страховим ринком України, почали надавати інвестиції на ринок, то відповідно науковці, дослідники стали більше цікавитися цим питанням. Зокрема, зазначеним питанням присвячено численні публікації українських вчених, фахівців в галузі міжнародної та регіональної економік А. Філіпченка, Ю.Макогона, В. Андрійчука та ін.

Також дослідження питання ролі іноземного капіталу на страховому ринку обговорюється на багатьох конференціях, нарадах. Вивченням проблеми присутності іноземного капіталу займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені: В.Д. Базидевич, О.І. Барановський, С.С. Осадець, В.Л. Пластун, К.М. Романів, Н.В. Ткаченко та інші.

Мета дослідження. Виявити впливу іноземного капіталу на діяльність страхових компаній та стан страхового ринку України. Дослідити значення іноземного капіталу, основні переваги та недоліки страхових компаній, які діють за допомогою вкладів іноземних інвесторів.

Виклад основного матеріалу. Протягом декількох років в Україні поступово збільшується кількість страхових компаній. Тенденцію змін в кількості страхових компаній на страховому ринку можна проаналізувати за даними Держфінпослуг України. В 2001 р. кількість страхових компаній складала 323, в 2003 – 350. На 1 січня 2004 року в Україні було зареєстровано 387 компаній, а в 2006 році – 407 страхових компаній.

В багатьох з цих компаній є присутня певна кількість іноземного капіталу. Сьогодні вже 58 страхових компаній працює з залученням іноземних інвестицій і з кожним роком їхня кількість зростає. Обсяг іноземних інвестицій у фонди українських страховиків в 2006 році склав більше 13 млн. доларів. При цьому загальний обсяг інвестицій в 2006 році – 176 млн. доларів.

Статутний капітал українських страхових компаній збільшився на 19 % – до 1,5 млн. доларів. У структурі статутного капіталу на іноземний капітал припадає 13,4 % і відповідно 86,6 % – на український [1, 17].

Важливе значення має походження іноземного капіталу (рис.1): 60 % припадає лише на 3 країни – Велику Британію (29 %), США (18 %) та Азербайджан (13 %). Ще 25 % розподілені майже порівну між Польщею (7 %), Кіпром (6 %), Австрією (6 %) та Росією (6 %). Також деякі вклади на страховий ринок України здійснює Сирія (3 %) та Латвія (2 %). Решта 10 % припадає на інші країни, які здійснюють інвестиції на розвиток страхового ринку України.

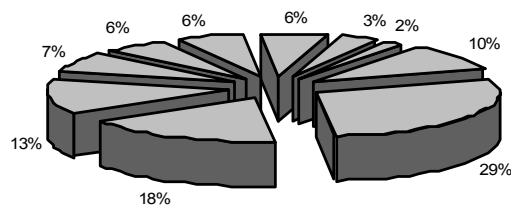

Рис. 1. Структура іноземних інвестицій на страховому ринку України [2, 184]

Іноземні інвестиції надходять не тільки в Україну, а й в інші країни світу. Сьогодні частка страхових компаній з іноземним капіталом в Україні становить близько 15,2 %, у Польщі цей показник становить близько 70 %, в Угорщині – 80 %, у Македонії – 50 % [1, 19].

Іноземний капітал надходить в Україну з певними цілями: з одного боку для покращення діяльності українських страхових компаній, підвищення капіталомісткості страхового ринку та зміцнення фінансової стійкості, а з іншого в інвесторів є свої цілі і перспективи щодо отримання через деякий час певних коштів. Також у процесі інтеграції національного страхового ринку у світовий існують небезпеки та ризики, що впливають на інтереси держави та національних страховиків.

ВПЛИВ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА РІВЕНЬ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Коли держава допускає іноземний капітал на страховий ринок вона має певні цілі, які об'єднані в 2 групи:

- кожна держава при проведенні політики щодо допуску іноземного капіталу на свій національний ринок намагається захистити національні інтереси – інтереси страхувальників і страховиків;
- залучення іноземних інвестицій у страхування має на меті підвищення капіталізації ринку.

Взагалі український страховий ринок є цікавим для іноземних інвесторів, які вкладають свої кошти тому, що в Україні зараз триває якраз той період коли дуже швидко збільшуються темпи зростання страхових послуг. При цьому найбільша динаміка розвитку послуг у сфері страхування життя збільшилось близько на 60 %, страхування автотранспорту – 30 – 35 %. Як правило інвесторів цікавлять ті фірми, які знаходяться в фінансовому центрі і мають досить розгалужену філіальну мережу діяльності. А невеликі, регіональні страхові компанії інвесторів не цікавлять, адже вони не можуть задовольнити їхні інтереси.

Таблиця 1. Перелік страхових компаній за участю іноземного капіталу на страховому ринку України

Країна походження	Іноземна компанія – засновник (акціонер)	Дочірня українська компанія
Австрія	Wiener Stadtische	СК «Юпітер»
		СК «Глобус»
	Grazer Wechselseitige (Gra We)	СК «Граве Україна»
	WSV	СК «Княжа»
	ECCO Versicherungsmakler Ges. m.b.H	СГ «ЕККО»
	UNIQA	СК «Кредо-Классик»
Австралія	QBE	«QBE-Україна»
Італія	Generali Group	«Гарант-Авто»
		«Гаран-Лайф»
Німеччина	ERGO	СК «ЮТИКО»
Нідерланди/ Бельгія	Fortis	СК «Елатон-Життя»
	TBIN	СК «Цесія»
Польща	PZU	PZU Україна
Росія	РОСНО-Allianz	«РОСНО-Україна»
		«Allianz-РОСНО-життя»
	ИНГОССТРАХ	СК «ИНГО Україна»
	РЕСО-Гарантия	ЗАО «ПРОСТО-страхування»
		СК «ПРОСТО-страхування. Життя і пенсія»
	Национальный резервный банк	ЗАО «Європейський страховий альянс»
	Росгосстрах	СК «Провідна»
	ФГ «Спутник»	СК «REnaissance»
Холдинг «Русский стандарт»	ЗАО «Двіра і Гарантія»	
США	AIG	«AIG Україна»
Франція	BNP Paribas Group	СК «Український страховий альянс»

За останні декілька років на страховому ринку сталося близько двох десятків злиттів та поглинань за участю іноземного капіталу. Процеси злиття та поглинання безперечно включають зміну власника або структури капіталу. За останній час уже викуплені іноземцями СК «ИНГО Україна» (ИНГОССТРАХ), СК «Кредо-Классик» (UNIQA), PZU Україна (PZU), на які припадає 8 % страхового ринку. Також куплені «РОСНО-Україна» та «Allianz-РОСНО-життя» (РОСНО-Allianz), СК «Княжа» (WSV), ЗАО «Європейський страховий альянс» (Национальный резервный банк), СК «Український страховий альянс» (BNP Paribas Group) та інші.

При цьому спостерігаються лише вкладення у статутний капітал, вкладення в розвиток бізнесу українських страховиків усе ще є не досить розвиненими. Більша частина інвесторів вкладають мінімальні додаткові вклади, необхідні для проведення швидкої організації компанії та впровадження нових технологій.

Всі переваги та недоліки вкладу іноземного капіталу в страхові компанії України можна об'єднати до таких:

1. Для іноземних інвесторів:
 - переваги: освоєння нових ринків, отримання довгострокового капіталу на ринку страхування життя, отримання доходів від вкладення свого капіталу в інші страхові компанії;
 - недоліки: політичні ризики, щодо вкладеного капіталу, нестабільність інвестування резервів в українську економічну систему;
2. Для держави:
 - переваги: розвиток зовнішньоекономічних зв'язків, можливість ефективного розвитку страхування, розвиток фінансових ринків та фінансової інфраструктури, розширення діяльності страхових компаній, підвищення капіталізації страхового ринку;

- недоліки: ускладнення нагляду за операціями страховиків та ймовірність посилення іноземного втручання у страхову систему України, що може негативно позначитися на рівні економічної безпеки, вплив коштів за кордон, невизначений час існування відносин;

3. Для страхових компаній України:

- переваги: нові джерела інвестування, взаємодія з іноземними страховиками; конкуренція за рахунок якості обслуговування може викликати реакцію національних страховиків, що призведе до поліпшення надання страхових послуг; отримання міжнародного досвіду ведення страхової справи;
- недоліки: надлишкова конкуренція, можливість банкрутства.

Висновки. Іноземні інвестиції мають велике значення для економіки країни. Україні потрібна виважена збалансована політика щодо розвитку й підтримки внутрішніх джерел фінансових ресурсів та залучення нових інвестицій.

На даний час спостерігається значне посилення надання іноземного капіталу страховим компаніям України. Іноземні інвестори зацікавлені в наданні інвестицій саме через те, що в Україні якраз відбувається стрімкий розвиток страхової справи. Також можна сказати, що такі інвестиції будуть надаватися і в майбутньому, адже іноземні інвестори мають багато переваг щодо надання капіталу в Україну.

Джерела та література

1. Підсумки Міжнародного Інвестиційного Конгресу Страхування Еліти. Портфельні інвестори “біжать попереду потягу”, показуючи напрямок // Страхова справа. – 2006. – №2. – С. 16–21.
2. Домбровський В.С. Іноземний капітал на страховому ринку України // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – №3. – С. 182–189.
3. Романів К.М. Іноземні інвестиції – ресурс економічного зростання економіки України // Держава та регіони. – 2007. – № 1. – С. 402–405.
4. Ткаченко Н.В. Вплив іноземного капіталу на розвиток страхової системи України // Фінанси України. – 2007. – №6. – С. 115–121.

Ярош Ю.

НЕДОЛІКИ СИСТЕМИ «КЛІЄНТ-БАНК», ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Банкомати були першою спробою банків обійти обмеження на здійснення розрахунків через те, що відділення відкриті тільки в робочі години, і знизити видатки на утримання останніх. Після цього з’явилися послуги по телефону. Але, нещодавно, виник новий підхід до взаємодії банку з клієнтом – багато банків розпочали надавати послуги за допомогою спеціалізованих систем “клієнт-банк”. Спочатку вони надавали тільки закритими приватними каналами. Зараз ситуація змінюється у бік використання Internet, але найбільш популярними є змішані рішення [9].

Об’єктом дослідження обрано систему “клієнт-банк” в Україні.

Комерційні банки запровадили системи типу «клієнт-банк», щоб забезпечити обслуговування клієнтів на сучасному технічному рівні й розширити їх спектр банківських послуг. Нині за допомогою таких систем комерційні банки обслуговують в окремих регіонах до 30% клієнтів.

Система “клієнт-банк”, разом з міжбанківськими електронними розрахунками, швидким кроком увійшла до низки автоматизованих банківських процесів. Більше того, таких значних темпів розповсюдження не очікували навіть у самих оптимістичних прогнозах [7]. Але, і у системи “клієнт-банк” є багато важливих недоліків. За цих обставин можна вважати, що постановка проблеми є **актуальною** з позиції сьогодення, як деякий огляд і бачення перспективи.

Звідси, можна сформулювати **мету дослідження** – знайти шляхи подолання недоліків системи “клієнт-банк”.

Для цього необхідно вирішити наступні **завдання**:

- розкрити недоліки системи “клієнт-банк” в Україні;
- знайти методи подолання проблем системи “клієнт-банк”;
- дати оцінку стану і перспективам розвитку інтернет-банкінгу.
- Отже, серед **недоліків** системи “клієнт-банк” можна вилічити такі:
- відсутність власності на програмне забезпечення, що встановлюється клієнту. Програмне забезпечення не передається клієнту, а лише встановлюється на його комп’ютер із передачею клієнта електронного підпису;
- відсутність мобільності використання системи. Програмне забезпечення встановлюється на один - два комп’ютери клієнта;
- необхідність присутності обох осіб, що повинні підписати платіжний документ, в одному місці – разом з комп’ютером на який встановлено програмне забезпечення;
- необхідність виїзду банківського спеціаліста до офісу компанії для встановлення необхідного програмного забезпечення;
- можливість конфлікту програмного забезпечення системи “клієнт-банк” з іншими системами програмного забезпечення [12].

Як бачимо, перелік даних труднощів не можна вирішити шляхом вдосконалення діючої системи “клієнт-банк”, адже вони полягають у функціональних особливостях системи як такої.